

7. Atenció a la diversitat.....	2
7.1 Protocols/orientacions de les necessitats educatives especials	2
7.2 Funcions dels especialistes d'Educació especial:	2
7.3. Funcions mestre/a SIEI	3
7.4. Funcions de l'educador/a del SIEI:	3
7.5. Funcions de la vetlladora	4
7.6. SEP	4
7.7. Educació Especial	4
7.7.1. Tipologia d'alumnes atesos per els/les mestres d'educació especial (MEE)	5
7.8. Plans individualitzats (PI)	6
7.8.1. Avaluació alumnat PI	6
7.9. Derivacions i contacte amb EAP.....	6
7.10. Diagnòstics i dictàmens	6
7.10.1. Custòdia de documentació	7
7.11. SIEI	7
7.12. Protocol de sortides i monitors.....	8
7.13 Avaluació dels infants d'Educació Especial	9
7.14 Protocols/orientacions de les necessitats educatives especials.....	9
7.14.1. Distribució alumnat	9
7.15. Orientacions davant les necessitats educatives.....	9
7.15.1. TDAH (Trastorns per dèficit d'atenció i hiperactivitat)	9
7.15.2. Dificultats en la lecto-escriptura. Dislèxia.....	11
7.15.3. TANV (Trastorn de l'aprenentatge no verbal)	12
7.15.4. Alumnat amb dèficit auditiu.....	14
7.15.5. Trastorn de l'Espectre autista TEA	16
7.15.6. TEL (trastorn específic del llenguatge).....	17
7.15.7. AACC (Altes Capacitats).....	18
7.15.8. Discapacitat visual	19
7.16 Beques MEC d'Educació Especial	21

7. Atenció a la diversitat

7.1 Protocols/orientacions de les necessitats educatives especials

Es contemplen adaptacions metodològiques i organitzatives per atendre els alumnes amb necessitats educatives especials.

En alguns casos aquestes adaptacions requereixen la elaboració d'un Pla Individualitzat.

Les accions educatives per l'alumnat amb necessitats educatives especials, s'han de desenvolupar a l'aula ordinària, vetllant per la vinculació de l'alumne amb el seu grup. Els suports que ha de rebre s'emmarquen dins del pla d'atenció a la diversitat del centre.

A l'inici de curs es contempla la possibilitat de fer una anticipació dirigida a determinats alumnes per conèixer, abans de començar, a la mestra, la seva classe i facilitar l'adaptació els primers dies.

7.2 Funcions dels especialistes d'Educació especial:

- a. Atendre als alumnes amb necessitats educatives especials.
- b. Prioritzar l'atenció dels alumnes que presenten disminucions greus i permanents.
- c. Prioritzar l'atenció dels alumnes que presenten dificultats d'aprenentatge i mancances degudes a la situació sociocultural de les famílies.
- d. Participar en l'elaboració d'adaptacions curriculars, conjuntament amb els mestres tutors i amb la col·laboració de l'EAP.
- e. Col·laborar en l'elaboració dels PI amb el tutor/a.
- f. Col·laborar amb els tutors en l'elaboració de materials específics i/o adaptats.
- g. Intervenir dins l'aula ordinària conjuntament amb el tutor, si els alumnes que requereixen una atenció més individualitzada ho necessiten.
- h. Coordinar i assistir a les reunions de la CAD i CAD SIEI.
- i. Col·laborar durant els primers dies de curs en el procés d'adaptació dels alumnes d'Educació Infantil de 3 anys.
- j. Recollir els informes de diagnòstic i presentar-los a la CAD i donar còpia l'EAP.
- k. Escanejar els informes i posar-los a la carpeta de la P.
- l. Col·laborar amb les famílies i els alumnes, en la mesura del possible, fent-los partícips de l'itinerari formatiu de l'alumne realitzant l'acompanyament als tutors/es en les entrevistes de seguiment.
- m. Col·laborar amb els tutors i amb la resta de l'equip docent, i d'una manera especial amb els de l'especialitat d'orientació educativa i amb l'EAP, i als altres serveis d'assessorament (CRETDIC i CSMIJ) en l'elaboració del pla de suport individualitzat dels alumnes que reben aquest suport, així com amb professionals de serveis externs/privats.
- n. Omplir les fitxes de seguiment a la P
- o. Fer observacions dels infants que s'atenen a EE al primer i tercer trimestre
- p. Fer les actes de les reunions CAD explicant els temes parlats a les reunions i concretant les dades importants per a futures consultes.

7.3. Funcions mestre/a SIEI

- a. Planificar amb els tutors i altres especialistes activitats d'aprenentatge amb metodologies flexibles que permetin l'atenció a tots els alumnes i col·laborar en la seva implementació així com la preparació i adaptació de materials i la generalització de recursos que es creïn necessaris per tal d'establir-les com a mesures universals.
- b. Participar en les diferents comissions pedagògiques del centre (CAD i CAD SIEI)
- c. col·laborar amb l'equip directiu del centre en totes les actuacions per a la inclusió dels alumnes
- d. Donar suport a l'equip docent dins l'aula per promoure la participació i els aprenentatges dels alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu; de forma excepcional, oferir suport individual (o en altres formes d'agrupament) dins o fora de l'aula, quan els objectius i continguts així ho requereixin
- e. Col·laborar amb els tutors i amb la resta de l'equip docent, i d'una manera especial amb els de l'especialitat d'orientació educativa i amb l'EAP, i als altres serveis d'assessorament (CRETDIC i CSMIJ) en l'elaboració del pla de suport individualitzat dels alumnes que reben aquest suport, així com amb professionals de serveis externs/privats.
- f. Col·laborar en el seguiment i l'avaluació dels alumnes amb la valoració sistemàtica del procés d'assoliment de les capacitats i competències.
- g. Col·laborar amb les famílies i els alumnes, en la mesura del possible, fent-los partícips de l'itinerari formatiu de l'alumne realitzant l'acompanyament als tutors/es en les entrevistes de seguiment.
- h. Coordinació amb l'Educador/a del SIEI per l'establiment de pautes i estratègies d'intervenció.
- i. Organització i revisió d'horaris d'atenció als alumnes al llarg del curs.

7.4. Funcions de l'educador/a del SIEI:

- a. Donar suport als alumnes amb necessitats educatives especials perquè puguin participar en les activitats del centre educatiu, i també aplicar programes de treball preparats pel tutor o tutora o especialistes i participar en l'elaboració i aplicació de tasques específiques relacionades amb l'autonomia personal, l'adquisició d'hàbits d'higiene, les habilitats socials, la mobilitat i els desplaçaments, l'estimulació sensorial, les habilitats de vida, la transició a la vida adulta i preparació per al món laboral, l'escolaritat compartida en centres ordinaris i centres d'educació especial, etc.;
- b. Participar en el projecte educatiu del centre
- c. Conèixer els objectius i continguts dels programes per poder adequar de la millor manera possible la seva tasca de col·laboració amb els mestres tutors i els especialistes;
- d. Proporcionar als mestres tutors i als especialistes elements d'informació sobre l'actuació dels alumnes a fi d'adaptar i millorar-ne el procés d'aprenentatge.
- e. Assistir a les reunions CAD SIEI.
- f. Participació en les activitats de formació que tenen relació amb les seves funcions.
- g. Poden participar en entrevistes quan es consideri necessari.

7.5. Funcions de la vetlladora

- a. Ajudar els alumnes amb necessitats educatives especials en els desplaçaments per l'aula i pel centre en general, i fora del centre, si cal, amb el seu mitjà de mobilitat (cadira de rodes, caminadors, croses, etc.);
- b. Ajudar els alumnes en aspectes de l'autonomia personal (higiene, alimentació, etc.) per garantir que puguin participar en totes les activitats;
- c. Fer els tractaments específics dels alumnes en el centre educatiu.
- d. Col·laborar en les activitats específiques d'atenció a les necessitats bàsiques dels infants.
- e. Participar en processos d'observació dels infants.
- f. Donar suport a l'alumne al pati durant l'esbarjo, i als àpats, si cal.
- g. Potenciar la relació afectiva amb els seus companys.

7.6. SEP

Els/les alumnes que van a SEP són aquells infants que es proposen a la junta avaluadora per part dels tutors i s'especifiquen a l'acta d'avaluació. El motiu principal és que l'infant no segueix els aprenentatges o tenen dificultats.

El SEP és flexible; es valora cada trimestre la continuïtat, l'alta o baixa d'alumnes d'aquest suport.

Els alumnes atesos per les mestres d'educació especial, tret d'excepcions, no podran ser atesos al SEP.

7.7. Educació Especial

La intervenció de l'especialista d'educació especial és un recurs personal del que disposen els centres educatius per atendre la diversitat de necessitats educatives dels seus alumnes. La intervenció es pot fer a l'aula d'EE i dins l'aula ordinària, a nivell individual o en petit grup.

La tasca principal d'aquest especialista consisteix en proporcionar atenció directa i orientar la intervenció educativa destinada a promoure el desenvolupament cultural, social i personal dels infants i joves amb més dificultats per aprendre.

Les dificultats greus d'aprenentatge poden tenir un origen divers, abastant des de dificultats per aprendre derivades de discapacitats fins aquelles que són derivades d'entorns socioculturals desfavorits.

La intervenció de l'especialista d'educació especial es veu complementada, en el cas dels alumnes amb discapacitats sensorials o físiques, dels professionals dels centre de recursos específics i de professionals que depenen de l'EAP. En concret la logopeda del CREDA, el mestre de suport de l'ONCE i el fisioterapeuta de l'EAP.

Organitzar i prioritzar la intervenció de l'especialista d'educació especial és una de les tasques de la Comissió d'atenció a la Diversitat. Aquesta priorització hauria de parar atenció en criteris respecte l'origen de les dificultats d'aprenentatge, el grau d'aquestes dificultats, i, també, la resta de recursos personals destinats a un determinat alumne. Cal seguir les prioritats detallades al següent apartat.

7.7.1. Tipologia d'alumnes atesos per els/les mestres d'educació especial (MEE)

Aquestes característiques estan ordenades per ordre de prioritats d'atenció de les mestres i sempre amb l'acord de la Comissió d'Atenció a la Diversitat (CAD), cada canvi s'ha d'informar i posteriorment valorar a la CAD:

- a) Alumnes amb NESE derivades d'una discapacitat física, psíquica, o sensorial amb o sense dictamen.
 - La discapacitat física és una alteració de l'aparell locomotor degut a un funcionament incorrecte del sistema nerviós, ossi o muscular que impedeix executar activitats considerades normals per a la resta dels seus companys.
 - El retard mental és una discapacitat que es caracteritza per limitacions significatives tant en el funcionament intel·lectual com en la conducta adaptativa expressada en les habilitats adaptatives conceptuals, socials i pràctiques. Aquesta discapacitat s'origina abans dels 18 anys.
 - La discapacitat sensorial engloba la discapacitat visual i la discapacitat auditiva, o la combinació d'ambdues, la sord-ceguesa.
- b) Alumnes amb NESE derivades de trastorns generalitzats del desenvolupament.
 - Es tracta d'un grup de trastorns que tenen com a característica alteracions de la interacció social, de les formes de comunicació i la presència d'un repertori repetitiu, estereotipat i restrictiu d'interessos i activitats. El retard mental no, necessàriament, ha de formar part de les característiques de l'alumne.
- c) Alumnes amb NESE derivades de trastorns de l'aprenentatge.
 - Es consideren trastorn de l'aprenentatge quan el rendiment de l'infant o jove en lectura, càlcul o expressió escrita és substancialment inferior a l'esperat per edat, escolarització i nivell d'intel·ligència, segons indiquen proves normalitzades administrades individualment. Els problemes d'aprenentatge interfereixen significativament el rendiment acadèmic o les activitats de la vida quotidiana que requereixen lectura, càlcul o escriptura. Els trastorns de l'aprenentatge inclouen trastorn de la lectura, trastorn del càlcul, trastorn de l'expressió escrita i trastorn de l'aprenentatge no especificat.
 - En alguns casos, aquests trastorns d'aprenentatge poden estar associats a trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat.
- d) Alumnes amb NESE derivades de trastorns greus de conducta que els dificultin els aprenentatges.
 - Entenen que un alumne presenta trastorns greus de conducta quan presenti els següents indicadors: agressivitat, fugues, actituds associades a la hiperactivitat, impulsivitat, dificultats cognitives i d'aprenentatge i habilitats socials pobres.
- e) Alumnes amb un retard de dos cursos, aproximadament, respecte del nivell en el qual estan ubicats.
- f) Alumnes que per raons socioeconòmiques o socioculturals requereixen una atenció educativa específica.

7.8. Plans individualitzats (PI)

Els Plans Individualitzats han de ser adaptats a cada alumne. El/La l tutor/a és l'encarregat de redactar-lo amb l'ajut i supervisió de la mestra d'EE. Tots els alumnes que tenen PI s'han d'introduir a l'Esfera.

Troblem tres tipus de Plans individualitzats (PI):

- Es proposa fer un PI curricular quan hi ha un desajust d'aprenentatge de dos cursos per sota, tant si hi ha dictamen com si no. Pot ser d'una, varies o totes les dimensions. Ha de sortir reflectit als informes Esfera. Habitualment contempla també adaptacions metodològiques i d'avaluació.
- Es proposa fer un PI metodològic quan no afecta de forma directa al currículum (no hi ha un decalatge de dos anys) sinó a la pròpia metodologia d'aula que implica una sèrie d'adaptacions i accions adequades a les necessitats (segons sigui TDAH, dislèxia, TEA...) per facilitar l'aprenentatge.. Ha de sortir reflectit als informes Esfera.
- El PI d'altres capacitats el segueixen aquells alumnes que tenen un informe psicològic de reconeixement d'altres capacitats.

7.8.1. Avaluació alumnat PI

Els alumnes amb pla individualitzat han de ser avaluats, en les comissions d'avaluació del seu grup-classe o grup d'alumnes, en referència als criteris d'avaluació descrits en el seu PI.

A la primera i tercera avaluació s'avaluarà el PI i es seguiran els criteris d'avaluació descrits al document.

7.8.1.1. Avaluació a Esfer@ d'alumnes amb PI

Esfer@ no deixa avaluar l'alumnat amb PI amb més d'un Assoliment Satisfactori (AS) en aquells àmbits on el té. Per tant, si un mestre/a valora que en una determinada dimensió l'infant l'ha assolit notablement haurà de posar-ho als comentaris, fent èmfasis en l'esforç i la millora en aquest aspecte.

7.9. Derivacions i contacte amb EAP

Davant un cas de demanda d'observació, comentari... es demanarà al mestre d'Educació Especial el qual farà una primera valoració del cas i serà aquest qui contactarà amb el responsable de l'EAP si és necessari i parlar-ho a la CAD. Aquest mateix procediment s'utilitzarà per contactar amb l'EAP. L'objectiu és agilitzar les observacions i demandes i optimitzar el temps que la responsable de l'EAP està a l'escola.

7.10. Diagnòstics i dictàmens

Els dictàmens són informes de regularització de necessitats educatives especials. Els realitza l'EAP i es poden fer a l'inici de l'escolarització de l'infant (P-3) o al llarg de l'escolaritat quan es té un diagnòstic concret (fet per professionals del Taulí o privats).

Un cop tenim un informe de diagnòstic d'un infant, fet per part d'un professional extern, cal informar a l'EAP. Segons el que sigui aquest diagnòstic, l'EAP farà el dictamen de regularització. (no tots els diagnòstics són susceptibles de dictamen).

S'han d'introduir a l'Esfera tots els alumnes que tinguin dictàmens, diagnòstics específics (TDAH, dislèxia...) i els alumnes NEEDS (amb informe fet per la treballadora social de l'EAP).

Quan una família entrega un informe al tutor-a cal seguir les següents pautes d'actuació:

- La tutora fa el traspàs a la mestra d'educació especial
- Es comparteix a la CAD i s'entrega fotocòpia a l'EAP pel seu seguiment.
- Es guarda una còpia escanejada o en paper a l'expedient de l'alumne a l'arxiu del centre.
- Es comunica a direcció per tal d'actualitzar la informació a Esfera
- Paral·lelament el tutor arxivarà una còpia a l'expedient i a la carpeta d'alumne/a.
- Les mestres d'EE recullen la informació en el document de seguiment d'alumnes.

7.10.1. Custodia de documentació

Quan el centre rep una documentació d'un infant (informe extern, dictamen...) caldrà fer còpies i/o escanejar-la, per tal de guardar la documentació **tant físicament com digitalment**.

Còpies físiques: caldrà fer una còpia física per a l'expedient de l'alumne, una per a la carpeta de la mestra d'EE, i una altra per lliurar-la al psicopedagog/a de l'EAP.

Còpies/Arxiu digitals: Caldrà deixar una còpia a la carpeta virtual de l'alumne de Google Drive i enviar l'arxiu a psicopedagog/a de l'EAP.

7.11. SIEI

Als alumnes amb necessitats educatives especials derivades de limitacions molt significatives, tant en el funcionament intel·lectual com en la conducta adaptativa, els quals requereixen al llarg de tota l'escolaritat mesures i suports intensius per poder relacionar-se, participar i aprendre.

L'atenció dels alumnes que reben aquest suport és responsabilitat de tot l'equip docent i en concret del tutor del grup de referència, l'alumne ha d'anar al seu grup de referència, i és aquest espai que ha d'adaptar-se a la necessitat de l'alumne.

La proposta d'escolarització respon a l'informe de reconeixement de necessitats específiques de suport educatives elaborat per l'EAP per als alumnes escolaritzats des de de 2n cicle educació infantil fins 4rt ESO, al llarg de l'escolarització i en qualsevol etapa.

- Documentació administrativa i expedient acadèmic dels alumnes. Els alumnes que reben el suport SIEI han disposar del dictamen i/o informe de reconeixement de necessitats educatives especials elaborat per l'EAP i el Pla de suport individualitzat (PI). La documentació administrativa restant serà la mateixa per a la de l'alumne en general.

7.12. Protocol de sortides i monitors

Les sortides a l'exterior de l'escola sempre hauran de respectar les ràtios d'alumnat-acompanyants que marca la llei. Aquesta ràtio es diferencia segons l'etapa educativa. La relació és la següent:

Sortides d'un dia	
Educació infantil	1 acompanyant per cada 10 alumnes
Cicle inicial i mitjà	1 acompanyant per cada 15 alumnes
Cicle superior	1 acompanyant per cada 20 alumnes

Sortides de més d'un dia	
Educació infantil	1 acompanyant per cada 8 alumnes
Cicle inicial i mitjà	1 acompanyant per cada 12 alumnes
Cicle superior	1 acompanyant per cada 18 alumnes

Cal tenir en compte que amb el Decret 150/2017 i l'entrada a l'escola d'alumnat amb necessitats educatives especials caldrà tenir en compte la necessitat d'un reforç extra. Haureu de comptar amb un monitor/a extra si:

- Al grup-classe hi ha un alumne/a amb vetllador/a.
- Al grup-classe hi ha un alumne/a diabètic/a.
- Dos grups diferents amb alumnes de la SIEI tenen sortida el mateix dia.

En cap cas la vetlladora sortirà del centre i el centre sempre haurà de romandre o bé l'educadora de la SIEI o la mestra de la SIEI.

Davant de casos amb alta complexitat es valorarà el reforç d'un monitor/a més a les sortides, primer al cicle i després a la coordinació pedagògica o a la CAD .

Donat que el nombre d'alumnes que requereixen suport addicional per les sortides està repartit per tots els grups de l'escola, alhora de programar-les, s'haurà de tenir en compte aquell acompanyant complementari.

7.13 Avaluació dels infants d'Educació Especial

Les mestres d'educació especial faran un comentari al final de cada trimestre que els inclouen a les actes.

Al final de curs es farà un informe final amb els objectius aconseguits i observacions que caldrà arxivar a l'expedient de l'alumne i a la P. Aquest últim escrit no serà entregat a les famílies en cap cas, es compartirà amb les tutores (les quals poden agafar informacions per complementar les observacions dels informes que elles realitzen).

7.14 Protocols/orientacions de les necessitats educatives especials

7.14.1. Distribució alumnat

Intentant agrupar-los per cursos i a poder ser no entrar més d'una mestra d'EE per aula.

7.15. Orientacions davant les necessitats educatives

7.15.1. TDAH (Trastorns per dèficit d'atenció i hiperactivitat)

En la mesura del possible aplicar algunes estratègies encaminades a afavorir un treball i comportament a l'aula el màxim de reflexiu i adaptat.

Adaptacions a nivell general

- Asseure'l a prop de la pissarra i/o del professor. Disposar d'un lloc on pugui treballar de forma individualitzada i sense que es distregui.
- Fer que participi a classe. Intentar que tingui càrrecs.
- Supervisió constant.
- Intentar pactar amb l'alumne alguna consigna perquè pugui saber que es despista.
- Ignorar, a vegades, conductes menors (ex: sorollets,..)
- Permetre realitzar una pausa en tasques llargues.
- Fraccionar el treball (fer exercici per exercici i no tots de cop) i reforçar positivament cada pas. Indagar si ha entès l'activitat. Reduir la quantitat d'exercicis en activitats de pràctica reiterativa.

- Intentar establir amb ell la rutina d'agafar el material necessari abans de fer les classes.
- Explicar com fer les coses i els punts a seguir. Utilitzar imatges, gràfics... per visualitzar el que s'explica.
- Desenvolupar tècniques: subratllar els paràgrafs més importants de la pàgina, subratllar les paraules clau i el vocabulari específic en les consignes escrites...
- Repetir les instruccions a seguir davant dels exercicis varies vegades (llegir, fer, repassar,...).
- Realitzar tutories individualitzades d'uns 10 minuts diaris/setmanals; per supervisar agenda, ajudar a organitzar, planificar tasques, valorar el compliment dels objectius proposats.
- "Suggerir" que revisi determinat exercici o contingut. Poden fer errors per no prestar atenció. Centrar l'atenció en una activitat concreta tapant (si cal) les altres activitats del full
- Intentar preveure moments en els que pugui perdre el control o despistar-se. Ex: tasca avorrida, poc planificada, moments sense activitat...
- El material que se li presenti (fitxes de lectura, exàmens,...) hauria de ser visualment "agradable", és a dir, poc atapeït, lletra gran, espais grans, diferents colors,...
- Ser constant en l'exigència de pautes concretes en la presentació de fulls (marges, nom, data...). Aconsellar un sistema d'arxivar les feines que faciliti l'organització.
- Fer visibles les normes o els procediments per fer les tasques i el temps. Disposar de targetes recordatoris sobre les instruccions de cada activitat.
- L'anticipació és molt important per a poder planificar.

Adaptacions a nivell d'avaluació

- Treballar estratègies per realitzar una prova escrita.
- Realitzar avaluacions curtes, sovintejades, evitant controls extensos.
- Donar més temps per acabar l'examen.
- Donar l'oportunitat de fer l'examen oral.
- Valorar el contingut i no la forma
- Donar oportunitat de fer autocorreccions.

Adaptacions a nivell social i autoestima (desenvolupament personal i relacional).

Cal utilitzar un estil educatiu positiu que valori i estimuli les fortaleces dels alumnes, per crear expectatives positives sobre ells mateixos.

Les opinions que el mestre expressa sobre el nen juguen un paper transcendental per millorar l'autoestima i la valoració social dins del grup.

- Incrementar els incentius.
- No fer comparacions amb altres companys
- Valorar l'esforç que fa. Utilitzar el reforç positiu per augmentar les conductes desitjables.
- Remarcar els avenços aconseguits i vigilar comentaris pejoratius a classe i en els informes escolars.

- Reforçar els comportaments adequats.
- Buscar solucions en lloc de culpables.
- Donar més atenció a les conductes positives que a les negatives.
- Valorar els esforços dels alumnes per controlar-se o per tenir un bon rendiment. Fer-los conscients d'aquestes valoracions. Es pot fer a través de notes a l'agenda, valorant el treball presentat o, senzillament, mitjançant un senyal prèviament acordat entre el professor i l'alumne.
- Afavorir la utilització d'autoinstruccions utilitzant el llenguatge per regular la seva conducta i ordenar el pensament per tal d'aprendre a pensar de manera més reflexiva.
- Aplicar conseqüències del comportament inadequat.

7.15.2. Dificultats en la lecto-escriptura. Dislèxia.

Adaptacions a nivell general

- Asseure'ls prop del professor, si pot ser a primera fila.
- Asseure'l prop de companys tranquils. Algun company, amb bones maneres a seguir, que li pugui donar un cop de mà en la lectura, deixar-li apunts, recordar-li que apunti els deures a l'agenda.
- Llegir-li, si cal, el material en veu alta.
- Donar més temps en les tasques, per la lectura d'enunciats, el llibre de lectura, per copiar de la pissarra...
- Comprovar que entén el material escrit. Explicar com fer les coses i els passos a seguir. Repetir les instruccions. Explicacions molt detallades
- No fer copiar els enunciats dels exercicis.
- Fraccionar la feina.
- Proporcionar-li una rutina diària i un context a seguir.
- Donar consignes verbals concretes i seqüencials.
- Proporcionar-li apunts i resums clars per poder estudiar.
- Posar menys deures.
- Tutories individualitzades per supervisar agenda, ajudar a organitzar.
- Anticipar qualsevol canvi.

- Deixar-li utilitzar qualsevol material que l'ajudi a aprendre: taules de multiplicar o calculadora, corrector ortogràfic, gravadora...

Adaptacions a nivell d'avaluació

- Llegir les preguntes en veu alta davant dels controls i assegurar que entén el que se li pregunta. Afavorir exàmens tipus test. Evitar exàmens molt llargs.
- Donar més temps per acabar l'examen.
- Donar l'oportunitat de fer l'examen oral.
- Fer una valoració oral de la llengua estrangera.
- En llengua catalana i castellana valorar l'ortografia pel seu esforç i progrés.
- Valorar el contingut i no la forma
- No baixar nota per faltes d'ortografia
- Donar oportunitat de fer autocorreccions.

Adaptacions a nivell social i autoestima (desenvolupament personal i relacional).

- Tenir clar que sovint es distraurà amb més facilitat que un altre nen degut al sobreesforç que fa.
- Les opinions que el mestre expressa sobre el nen juguen un paper transcendental per millorar l'autoestima i la valoració social dins del grup.
- No fer comparacions amb altres companys
- No fer-lo llegir en veu alta sense el seu consentiment i no fer comentaris negatius sobre les seves faltes d'ortografia.
- Valorar l'esforç que fa i recordar que aquest no es mai proporcional al rendiment que obté en un examen.
- Remarcar els avenços aconseguits i vigilar comentaris pejoratius a classe i en els informes escolars.
- Recordar que el professor es molt important per l'alumne i que a vegades es més important l'actitud que no pas la transmissió de continguts

7.15.3. TANV (Trastorn de l'aprenentatge no verbal)

El Trastorn de l'Aprenentatge No Verbal (TANV) és un trastorn del neurodesenvolupament que afecta la coordinació motriu, la integració visuoespacial, les habilitats psicossocials i els aprenentatges escolars. Hi ha pocs casos descrits amb aquest trastorn. La seva freqüència és menor que altres trastorns. El TANV repercuteix en el perfil cognitiu-conductual que es caracteritza per una sèrie de dificultats:

Àrea motriu: Grafisme. Els infants amb TANV solen ser maldestres per a les activitats que requereixen coordinació del moviment..

Comprensió lectora alterada. Falta d'inferències i interpretació literal

Matemàtiques: dificultat de raonament de problemes. Dificultats per relaciona els nombres amb la magnitud numèrica..

Funcions visuoespacials

Àrea social: tenen dificultat en la interacció social.

Llenguatge:Tot i mostrar bones habilitats en fonologia i morfosintaxi, poden manifestar dificultats en els aspectes pragmàtics del llenguatge i en la comprensió d'inferències.

Àrea afectiva A causa de les dificultats per resoldre problemes i desenvolupar-se davant de situacions noves, tendeixen a l'aïllament. Sovint sembla que estan "fora de lloc".

Adaptacions a nivell general

- És molt important evitar sobretot la desqualificació a classe. S'haurà de valorar sempre la necessitat d'una intervenció centrada en els aspectes emocionals i les habilitats socials.
- Adaptar les activitats i el material de classe segons l'afectació motriu.
- S'ha d'evitar la utilització de termes ambigus, frases en sentit metafòric, preguntes obertes, ironies o sarcasmes, ja que a l'infant amb TANV li costa comprendre-ho.
- Cal anticipar amb temps suficient els canvis .Explicar qui, què, per què, quan, on i com.
- És important dir-los el que s'espera d'ells en qualsevol situació en què puguin percebre erròniament situacions socials o instruccions complexes.
- Cal donar-los consignes verbals concretes i explícites.
- Es poden seguir altres adaptacions metodològiques que es descriuen en els trastorns (dislèxia-dificultats de lectura i escriptura i TEA).

Adaptacions a nivell social i autoestima (desenvolupament personal i relacional).

- Igual que en qualsevol altre enfocament de tractament, en un infant amb dificultats d'aprenentatge s'ha d'utilitzar el reforç positiu. Les desaprovarions repetides no l'ajudaran a progressar i influiran negativament en la seva autoestima.
- Cal emprar estratègies compensatòries utilitzant els seus punts forts, com ara la memòria mecànica i verbal, el bon seguiment seqüencial de les pautes i la seva tenacitat i perseverança.

L'avaluació

Es farà segons el PI de cada alumne-a i a les seves característiques.

7.15.4. Alumnat amb dèficit auditiu

Aquest alumnat és molt heterogeni pel que fa les característiques auditives que poden presentar. Les seves alteracions de la seva audició afecten al funcionament escolar.

Pot manifestar-se des d'una baixa audició moderada o severa fins a una sordesa total.

Els centres docents amb alumnat amb discapacitat reben suport de professionals itinerants especialistes que formen part d'un programa d'intervenció educativa vinculat al CREDA: Centre de Recursos Educatius per a Deficients Auditius. La seva intervenció es concreta en l'àmbit de l'alumnat i les famílies, centres i professorat, i zona educativa. El CREDA amb orientacions per a les famílies, formació, recursos... També a l'Ateneu (xtec) es donen orientacions i estratègies per a la inclusió d'aquests alumnes.

Adaptacions a nivell general

- Informació al claustre de l'alumne/a amb discapacitat auditiva, de les mesures a adoptar, pautes de funcionament.
- Assistència a la trobada al CREDA que es fa cada nou curs conjuntament tutora i mestra d'EE per coordinar i rebre la formació inicial.
- Coordinació periòdica amb l'especialista itinerant que permet entre d'altres preveure i facilitar el material i recursos pedagògics necessaris
- Rebuda de la família i de l'alumne/a per part de la tutora abans de l'inici del curs per fer l'anticipació dels espais i del professorat que l'atendrà. També per concretar els aspectes organitzatius generals.(entrades i sortides, materials...)
- Coordinació de l'equip de mestres dins del cicle.

Gestió i organització dins l'aula :

- Situar a l'alumne/a a primera fila i a prop de la mestra i en un lloc que li permeti poder veure els companys i ajudar-se de la informació visual quan es donen converses o interaccions.. Lloc on pugui escoltar millor tot el que es parla a l'aula.
- Importància del seguiment de rutines pel treball dels hàbits que donen seguretat i permeten l'aprenentatge. Estructuració i organització de les activitats i dels espais.
- Desenvolupar activitats pel coneixement dels companys: jocs de falda, de rotllana....
- Anticipació, per donar seguretat.
- Ús de recursos diversos. Ús de tots els sentits per tal de conèixer els objectes i els elements que formen part del seu aprenentatge (mirar, tocar, olorar....). Afavorir activitats que permeten manipulació i contacte directe, experimentació i vivència. Tenir present acompanyar les actuacions del mestre/a amb gestos, reforç visual.
- Assegurar-nos que la informació li arriba de forma visual, gestual i de que hi ha comprensió del que se li demana .Adequar el material de treball a les seves necessitats.
- Permetre-li desplaçaments per apropar-se a les persones que parlen, o a les imatges o a poder tocar els objectes,.....
- Respectar el seu ritme de treball més lent i adequar el nombre d'activitats.
- Us de noves tecnologies sempre que reforcin i /o ajudin a adquirir els aprenentatges.
- Cuidar l'acústica i que pugui veure tots els altres suports per l'aprenentatge....quan sigui necessari.
- Explicar la discapacitat al grup per tal de que els companys la puguin comprendre i ajudar. També que a ella li permetem fer coses diferents perquè ho necessita. Fer l'explicació extensiva també als grups amb els que comparteixen activitats, pati, etc...
- Potenciar alguns moments en que l'alumne/a acaba la tasca i que pugui ajudar a algun company.
- Preveure la figura del company de referència.(tutor):Va bé per tenir com a referent en els desplaçaments interns per donar seguretat i confiança.
- Tenir cura del temps d'esbarjo.
- Preveure atenció especial a les sortides.
- Vetllar pel seu benestar psicològic, autoestima....

- Contemplar les mesures universals, addicionals i intensives per a a seva escolarització.
- En cas de que porti audiòfons o un implant coclear, tenir cura de que sempre estiguin en bon funcionament. Explicant als altres companys com s'ha de tenir cura.
- En cas de fer ús de la fm, també explicar als companys nens/es i mestre el seu funcionament per gaudir de les millors prestacions.
- Si el grau de sordesa ho requereix també es poden utilitzar les mesures com:

-Horari individual: símbols, imatges, icones...,

-Ús freqüent de codis viso-espaials per ensenyar o fer entendre les coses.((pictogrames)

- Anticipació. Fer-li saber els canvis dins l'horari habitual.

A nivell d'avaluació

Es fa d'acord amb el PI (Pla individualitzat) que se li fa a l'alumne

7.15.5. Trastorn de l'Espectre autista TEA

Els alumnes amb TEA necessiten ambients organitzats, predictibles i segurs, on progressivament es desenvolupen rutines i pautes que els ajuden en el seu procés d'autonomia i afavoreixen el seu benestar emocional. L'infant amb autisme no sempre vol o pot establir o mantenir una relació amb l'altra persona; aquesta relació l'angoixa, i, per tant, els professionals han de saber trobar espais de relació i de treball específic, entendre la situació de l'alumne i minimitzar tant com sigui possible el patiment.

- Cal valorar cada cas en particular. Cal un programa individualitzat.

Adaptacions a nivell general

- Sistema de treball estructurat:

-És fonamental que li procurem mitjans per a comunicar-se. Poden ser moviments, gests, imatges, signes i no necessàriament paraules.

-Horari individual: símbols, imatges, icones...,

-Ús freqüent de codis viso-espaials per ensenyar o fer entendre les coses.((pictogrames)

- Anticipació. Fer-li saber els canvis dins l'horari habitual.
 - Controlar els ambients i l'entorn, controlar el bullici, sorolls...
 - Aprenentatge amb experiència, funcional, sense errors, no per assaig-error. És important que les activitats estiguin adaptades per tal de tenir èxit. Evitar ajudes excessives.
 - Treball de les rutines per millorar la independència del nen.
- Estructura física: diferents espais a la classe: treball, joc...
 - Intervenció en l'àrea emocional: identificació i gestió de sentiments, en ell i els altres.
 - Facilitar la comunicació utilitzant senyals clars, gests evidents i no emprar el llenguatge en excés.
 - Dirigir-se a l'alumne i no esperar a la seva pròpia iniciativa per interactuar.
 - Proporcionar a la conducta conseqüències contingents i clares.
 - No respectar la seva soledat. Atraure'l amb suavitat a les interaccions amb les persones i ajudar-lo a participar-hi.
 - Oferir activitats diverses.
 - Oferir conductes funcionals per extingir les conductes d'autoagressió, rebequeries, estereotípies...). És important que tingui consciència dels límits.

L'avaluació

Es fa d'acord amb el PI (Pla individualitzat) que se li fa a l'alumne

7.15.6. TEL (trastorn específic del llenguatge)

Les dificultats de llenguatge són a nivell comprensiu i expressiu. Es poden donar a nivell fonètic-fonològic, semàntic, morfo-sintaxi i de pragmàtica.

Tenir en compte que una situació de bilingüisme o plurilingüisme pot comportar dificultats afegides a aquests infants.

Adaptacions a nivell general:

- Donar-li més temps per comprendre i més temps per respondre. Si el forcem a un temps ràpid ens arriquem a produir conductes d'evasió o de desconnexió. Evitar parlar-li en un ritme excessivament ràpid.
- Utilitzar una parla més entonativa i menys plana per tal d'entrenar-lo en les habilitats auditives i en la informació que aquestes li poden aportar.
- Si no entén, enlloc de repetir literalment el que hem dit abans, podem variar algun element, com canviar una paraula o utilitzar una estructura de frase més senzilla.
- Elaborar un calendari amb suport visual.
- Elaborar un horari visual, associant cada matèria amb una imatge i/o color.
- tenir en compte la ubicació dins l'aula i procurar que l'alumne estigui a prop del mestre.
- Disposar d'un calendari a l'aula amb les dates de les proves d'avaluació i de lliurament de projectes o treballs, procurant que entre ells hi hagi un espai de temps adequat
- Utilitzar representacions visuals (fotos, gràfics, dibuixos, claus de senyalització i símbols, colors) i també gestos, expressions facials i corporals per facilitar la comprensió.

- Crear rutines per afavorir esquemes d'anticipació. No donar-li tasques ni funcions sobtadament. Es aconsellable la predictibilitat dels fets i esdeveniments quotidians.
- Davant de les dificultats d'atenció i/o organització personal, poder disposar de targetes amb autoinstruccions d'organització personal (canvis d'activitat o matèria, preparació de la motxilla, fer els deures...).
- Facilitar plantilles amb connectors, adverbis... per poder estructurar petits textos.
- Intentar ajustar els textos al seu rendiment lector: més breus i amb un vocabulari més bàsic. Ajustar el vocabulari que utilitzem al nivell del nen.
- El treball musical i rítmic és molt bon estímul per l'entrenament de les habilitats auditives.

Adaptacions a nivell social i autoestima (desenvolupament personal i relacional).

No fer-lo parlar en públic quan sabem que la pregunta o tema de conversa és massa difícil per ell. En canvi, fer-lo participar en aquelles

Facilitar situacions de joc de taula o de grup on el nen pugui tenir èxit (jocs visuals, memoris, dòmino...). Pot ser d'ajuda per descansar i millorar la seva autoestima.

Adaptacions a nivell d'avaluació

- Recordar que l'esforç que ha de fer de comprensió i per dur a terme les tasques és superior al dels altres nens.
- Respectar el temps que l'alumne necessita per respondre.
- Avaluació que tingui present les adaptacions metodològiques que s'han de fer davant de les dificultats del trastorn.
- Facilitar que les preguntes de les proves avaluadores no siguin gaire llargues; evitar també les preguntes obertes on cal organitzar les idees i expressar-les ordenadament per escrit; és preferible utilitzar preguntes concretes.
- Avaluar els exàmens i treballs en funció del seu contingut (no de la seva forma).
- Fer exàmens visuals. Que puguin completar les preguntes de l'examen a partir de dibuixos i gràfics.
- En els exàmens els hi costarà desenvolupar un tema i encara que se'ls faci oralment, no seran eficients

7.15.7. AACC (Altes Capacitats)

La intervenció dirigida cap als alumnes superdotats i amb talents ha de preveure els elements següents:

- Completar i/o ampliar els continguts normals de determinades àrees o materials.
- Treballar els objectius de socialització i les habilitats comunicatives amb els nens poc competents en aquestes àrees.
- La integració de l'alumne amb el seu grup de companys.

Adaptacions a nivell general

- Crear a l'aula un clima de comprensió i respecte davant les diferències individuals.
- Emprar una metodologia flexible. Fomentar el diàleg i la comunicació. Donar suport a les iniciatives que sorgeixin i fer possible l'accés a les diverses fonts d'informació per desenvolupar l'autonomia en l'aprenentatge.
- Personalització i ritme diferent fent enriquiment de continguts.
- Organitzar els espais i el temps de manera flexible.
- Valorar la creativitat i desenvolupar el judici crític.
- Ajudar, ensenyar i motivar als alumnes cap al treball per aconseguir que rendeixin.

Adaptacions a nivell d'avaluació

- Participar en la seva avaluació.

Adaptacions a nivell social i autoestima (desenvolupament personal i relacional).

- Afavorir l'autoestima de l'alumne. Reconèixer i valorar el seu esforç.
- Facilitar la integració social dels alumnes mitjançant la participació, la interacció i l'acceptació pel grup.

-Dèficit auditiu

7.15.8. Discapacitat visual

Aquest alumnat és molt heterogeni pel que fa les característiques visuals que poden presentar. Les seves alteracions de la visió afecten al funcionament escolar.

Pot manifestar-se des d'una baixa visió moderada o severa fins a una ceguesa total.

Els centres docents amb alumnat amb discapacitat reben suport de professionals itinerants especialistes que formen part d'un programa d'intervenció educativa vinculat al CREDV: Centre de Recursos Educatius per a Deficients Visuals. La seva intervenció es concreta en l'àmbit de l'alumnat i les famílies, centres i professorat, i zona educativa. El CREDV disposa d'un moodle amb orientacions per a les famílies, formació, recursos... També a l'Ateneu (xtec) es donen orientacions i estratègies per a la inclusió d'aquests alumnes.

Adaptacions a nivell general

- Informació al claustre de l'alumna/a amb discapacitat visual.
- Assistència a la trobada al Credv-cre ONCE que es fa cada nou curs conjuntament tutora i mestra d'ee. per coordinar i rebre la formació inicial.
- Coordinació periòdica amb l'especialista itinerant que permet entre d'altres preveure i facilitar el material i recursos pedagògics necessaris (ús de faristol, ajudes òptiques:lupa, telescopi, pantalles.)

- Rebuda de la família i de l'alumna per part de la tutora abans de l'inici del curs per fer l'anticipació dels espais i del professorat que l'atendrà. També per concretar els aspectes organitzatius generals.(entrades i sortides, materials...)
- Organització de les entrades i sortides. També dels desplaçaments dins l'escola pel seguiment de les diferents activitats.
- Coordinació de l'equip de mestres dins del cicle.

Gestió i organització dins l'aula :

- Situar a l'alumna a primera fila i a prop de la mestra. Segons la seva afectació, controlar l'afectació de la llum i fer les adaptacions necessàries per tal de que no li molesti la claror.
- Penjadors...fàcilment localitzables, per exemple un extrem.
- Presa contacte amb la classe, situació del seu penjador en un extrem, nom gran (adequat al seu nivell de dèficit si hi ha restes visuals), lloc on seurà pati, WC...
- Importància del seguiment de rutines pel treball dels hàbits que donen seguretat i permeten l'aprenentatge. Estructuració i organització de les activitats i dels espais.
- Desenvolupar activitats pel coneixement dels companys: jocs de falda, de rotllana...
- Anticipació, per donar seguretat.
- Ús de recursos diversos. Ús de tots els sentits per tal de conèixer els objectes i els elements que formen part del seu aprenentatge (tocar, escoltar, olorar....). Afavorir activitats que permeten manipulació i contacte directe, experimentació i vivència. Tenir present acompanyar les actuacions del mestre/a amb gestos, reforç verbal.
- Adequar el material de treball a les seves necessitats, mida del full i de la lletra .En cas de que hi hagi restes visuals, cal oferir material escrit de qualitat i en una mida del text adequat tant a la pissarra com en el full. Vetllar pel contrast dels elements visuals de làmines, dibuixos...
- Ús de la pissarra "vileda" petita al seu costat per fer-li aclariments quan fa falta.
- Permetre-li desplaçaments per apropar-se a les coses.
- Respectar el seu ritme de treball més lent i adequar el nombre d'activitats.
- Us de noves tecnologies
- Cuidar la llum. Posar les cortines, o filtres....quan sigui necessari.
- Explicar la discapacitat al grup per tal de que els companys la puguin comprendre i ajudar. També que a ella li permetem fer coses diferents perquè ho necessita.

- Potenciar alguns moments en que l'alumne/a acaba la tasca i que pugui ajudar a algun company.
- Preveure la figura del company de referència.(tutor):Va bé per tenir com a referent en els desplaçaments interns per donar seguretat i confiança.
- Tenir cura del temps d'esbarjo.
- Preveure atenció especial a les sortides.
- Vetllar pel seu benestar psicològic, autoestima....

A nivell d'avaluació

Es fa d'acord amb el PI (Pla individualitzat) que se li fa a l'alumne/a.

7.16 Beques MEC d'Educació Especial

En el cas dels i les alumnes amb necessitat educatives especials que requereixen d'atenció privada externa, la família pot sol·licitar un ajut econòmic a través del "Ministerio de Educación y Cultura". Aquest ajut rep el nom de "Beca para alumnos con necesidad específica de apoyo educativo".

La sol·licitud s'haurà de fer a través de la pàgina web del MEC, i s'haurà d'entregar impresa a la secretària de l'escola, un cop estiguin omplerts els camps referents a dades personals i familiars i la secció que correspon al centre de reeducació, juntament amb la documentació que es demani a la convocatòria.

La responsable de l'EAP de l'escola haurà d'omplir la secció que li correspon, així com la secretària de l'escola, que serà qui entregarà la sol·licitud i la documentació necessària a Serveis Territorials (sempre que estigui dins del termini estipulat. En cas contrari, haurà de portar-la la família).

Els terminis de sol·licitud normalment s'inicien els últims dies d'agost o els primers dies de setembre.

Per poder-la tramitar és imprescindible el certificat CAD.